

HOIATAV NÄIDE ■ Pelgulinna keskkooli 2.a klassi 34 õpilasest lahkub sügisest 25.

3.a lahkumine

VESTA REEST

Pelgulinna keskkoolis on kõik samamoodi nagu ikka suvevaheaja esimestel päevadel. Pedagoogid tõmbavad õppeaasta lahtisi otsi kokku, teevad suveplaane ja naeravad tavalisest valjemal häälel.

Pelgulinna keskkoolist nüüd juba lahkunud 25 Iia klassi õpilasest ei räägita sõnagi – poodu majas nõorist ei kõnelda. Õpetajad elavnevad, kui meenub mõni artikkel või raadiosaade, kus Pelgulinna koolis antava hariduse taseme ümber ilgutud.

“Hirmsasti on südamesse läinud, et lapsi kasutatakse täiskasvanute meeldib/ei meeldi mängus,” on solvunud algklasside õpetaja **Elvi Tuhkanen**. Ta töötab Pelgulinna koolis 1962. aastast ning ei väsi kinnitamast, kui suur oma kooli patrioot ta on.

“Meie justkui ei teekski oma tööd. Aga milline õpetaja tahab halvasti õpetada?” küsib kunstiõpetaja **Tiiu Esnar**.

Kaks aastat tagasi Pelgulinna koolis kooliteed alustanud Iia klass sai toreda ja lastevanemate poolt palavalt armastatud klassijuhataja **Anne Talingu**. Juba enne kooli algust korjas Anne Taling vanemate käest raha, et remontida koolijätside klassiruumi. Kui lapsevanemad remondiga rahul ei olnud, käis Taling kolleegi rinnal nutmas ja lubas veelgi raha korjata. Selles koolis ajavad remondi-asju õpetajad ise.

Möödunud kevadel teatas Anne Taling kavatsusest Rootsi lapsehoidjaks minna. Vanemad veensid noort ja toredat õpetajat, kuidas oskasid. Ka tekkis vanematel idee maksta klassijuhataja napile sissetulekule igakuist lisa.

Lapsevanem **Marika Roomere**: “Ma olen nõus rahaliselt toetama ja maksma selle eest, et mu laps saaks hariduse. Kaua me siis viriseme, et raha ei ole.”

Kuid Anne Taling ei nõustunud, lausudes vanemate mäletamist mööda järgmised sõnad: “Selle klassiga küll, aga mõnes teises koolis.”

1997. aasta sügisel tervitas lapsi juba noor meesõpetaja **Kaido Piiraja**. Kõigil oli hea meel, sest meesõpetaja, eriti noor ja veel algklasside pedagoogina, on ammu pedagoogika muuseumi kuuluv nähtus.

Kaido Piiraja õppis viimasel kursusel Tallinna pedagoogika-ülikoolis ning elas Tallinnas ämma pool, tema abikaasa ja neli last elasid Lääne-Virumaal. Piiraja ise tunnistas Tuhkanenile kord: “Jumal tänatud, et mul on endal neli

last, ma tean, kuidas neid peab kasvatama.”

Õpetajatele ja koolitädile on meelde jäänud, milline südantligutav vaatepilt oli, kui lapsed sööklasse minnes Piiraja käte otsas ja kaelas rippusid.

Kaido Piirajal aga olevat olnud ka vigu. Põhja-Tallinna haridusosakonna juhataja **Urmus Raidma** sõnul kasutas Piiraja laste õpetamisel moodsaid metoodikaid, mida ta ilmselt päris hästi ei vullanud. Mida ta selle all täpselt mõtleb, Raidma ei selgita.

Lapsevanemad räägivad, et kui esimese kooliaasta järel löödi käsi kokku, kui tugev ja arenenud on Iia klass, siis nüüd on laste teadmiste tase langenud. Suure raha eest ostetud töövihikud olevat tühjad ning loodusõpetuse õpikuid ei olevat lapsed saanud terve esimese veerandi vältel.

Kaido Piirajale heidetakse ette nii kehva välimust kui ka saamatut vahendustööd direktiooni ja vanemate vahel.

Pedagoog Tuhkanen: “Niipalju tal neid vigu nüüd küll ei olnud. Piiraja võttis oma tööd südamega.”

Vana õpetaja Tuhkaneni silmist veerevad veetilgad, kui ta meenutab, mida noorele meeskoleegile süüks pandi: “Ja kujutage ette, ta tuli tossudes kooli. Aga ta ju **ei olnud kunagi** must ega räpane. Kui te teaksite, kuidas ta lastele meeldis! Ta ei teinud neile midagi paha! See, et ta olevat tunnis ristsõna lahendanud, on laim.”

Õpetaja Piiraja on esitanud Pelgulinna koolist lahkumisavalduse ning sooritab parajasti pedagoogikaülikoolis lõpueksameid. Lõputöö kaitses ta maksimumhindele. Ajakirjanduse eest on Kaido Piiraja end Pelgulinna kooli kaasabil varjand.

Pr Tuhkanen on koolis toimunud ning lastevanemate käitumisest niisuguses šokis, et helistas isegi usaldustelefonile.

Lapsevanem Marika Roomere kinnitab, et süda tilgub verd, kuna peab oma lapse heast kunsti-klassist ära viima. Ainuke, millega Iia klassi vanemad tunduvad rahul olevat, ongi kunstiõpetus – koolile palju kuulsust ja au toonud ala.

Lapsevanem **Toivo Tammleht**, Pelgulinna kooli vilistlane aastast 1982: “Selles koolis ei ole mitte midagi muutunud minu ajast alates. Välisüks vist on ära vahetatud. Tollel ajal oli see hea ja tugev kool, aga praegust direktorit ei huvita areng mitte üks raas.”

Tammleht ei süüdistata Piirajat, vaid direktor **Ants Luukas**:

“Kool ei toetanud õpetajat. Näiteks jäid võimlemistunnid ära, sest õpetajale ei antud võimla võtit. Ma siis ütlesin, et lähen küsin ise.”

Tammlehe sõnul juhib praegune direktor kooli samal moel kui omal ajal EKP Rapla rajoonikomiteed.

Ühe lapsevanema sõnul ei huvitanud direktorit üldse tõsised probleemid.

“Minu poeg tuli iga päev koju, püksid märjad. Suured poisid tegid kempus suitsu ega lasknud väikseid poisse sisse. Direktor ütles, et temal pole aega WCs korda pidada.”

Samuti said lapsed särtsu katkistest seinakontaktidest, mida ei suudetud nädala jooksul ära parandada.

“Lõpuks tekkis meilgi käe-galoomise meeleolu,” möönab Roomere. “Sa räägid ja räägid ja midagi ei juhtu. Õeldakse, et kõik on ju korras. Nagu sotsialismiajal, kui räägiti, et kõik õitseb.”

Direktor Ants Luukas ütleb, et teda on nii paljude valedega üle kallatud, et ta ei võitlegi nende vastu.

“Ma ei tea, milles nende probleem on ja kust see tekkis,” väidab Luukas. “Minul ei ole ei selle klassi lapsevanemate ega lastega olnud vähimatki konflikti. Ma küsisin lastevanemate koosolekul nende käest, et mis nad siis tahavad, ja vastuseks oli vaikus. Kui 25 lapsevanemat ei tea, mis nad tahavad, ei oska mina ju oma nina tuule järgi seada.”

Koolis pea 20 aastat kunsti õpetanud **Jüri Mäematt** kommenteerib: “Kunsti-klasside lapsevanemad on alati olnud pretensioonikamad ja nõudlikumad kui teised lapsevanemad.”

Mäemati arvates peab õpetaja tänapäeval olema kogu aeg valmis ja võimeline vanematega aktiivselt suhtlema. Kaasaegne lapsevanem teab väga hästi, mida ja kuidas kooli käest nõuda.

Ka Tallinna haridusametnik **Erkki Piisang** (samuti Pelgulinna kooli vilistlane) leiab, et kui kooli juhtkond oleks lapsevanematega normaalselt suhelnud, ei oleks nii paljude inimeste hingerahu rikkumiseks läinud. Iia klass oleks võib-olla Pelgulinna kooli heasse kunsti-klassi edasi jäänud ning Kaido Piiraja, kes arvab, et ta enam kunagi ei suuda õpetajana töötada, oleks armastatud ametit edasi pidanud ja aastatega vajalikud kogemused saanud.

Praeguse lahenduse juures on löödud rohkem kui võidurõõmsaid.